

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ และการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาแนวความคิดและค้นคว้าข้อมูลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้แบบสอบถามทำการสำรวจความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในเขต อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 59,217 คน (สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ณ วันที่ 5 มีนาคม 2561)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในเขต อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 398 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)

การกำหนดขนาดตัวอย่าง ใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (อ้างถึงใน
 นงลักษณ์ ธรรมบำรุง, 2555, หน้า 57) ซึ่งกำหนดเป็นระดับความเชื่อมั่นเป็นร้อยละ 95
 โดยมีวิธีการคำนวณจากสูตร ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n แทน จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

e แทน ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น (กำหนด e = .05)

แทนค่าสูตร

$$n = 63,660$$

$$n = \frac{63,660}{1 + 63,660(0.05)^2}$$

$$= 398$$

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็น
 ตัวแทนของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และ
 การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างมากขึ้นตาม
 สัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละตำบล แล้วทำการจับสลากรายชื่อ ทำการสุ่มตัวอย่าง
 ในแต่ละพื้นที่จนครบจำนวนตามที่กำหนด ผู้วิจัยสามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตาม
 สัดส่วนขนาดของประชากรกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตำบล	จำนวน (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
คำนาดี	3,882	26
โคกก่อ	5,318	36
โคสี	4,191	28
ชัยพร	6,220	42
นาสวรรค์	5,955	40
โนนสมบูรณ์	7,756	52
โนนสว่าง	5,298	36
บึงกาฬ	2,218	15
โป่งเปือย	3,920	26
วิศิษฐ์	2,352	16
หนองเล็ง	6,512	44
หอคำ	5,592	37
รวม	59,217	398

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ณ วันที่ 5 มีนาคม 2561

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนผลงานเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประมวลสร้างแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เพื่อบรรยาย

คุณลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน อาชีพ รายได้ของครัวเรือน และตำบล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน จำนวน 3 ข้อ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 3 ข้อ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จำนวน 7 ข้อ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ จำนวน 4 ข้อ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำนวน 6 ข้อ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) การให้คะแนนในระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการเสนอแนะไว้ให้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล 6) ด้านอื่น ๆ

2. การหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาชุมชน จำนวน 8 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
2. เป็นผู้ที่ประสบผลสำเร็จด้านการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐราชการหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
3. นักวิชาการหรือผู้มีความรู้ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

4. ผู้มีประสบการณ์หรือปฏิบัติงานด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. สร้างแบบสอบถามโดยการศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เพื่อนำมากำหนดกรอบการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยกำหนดข้อคำถามให้มีจำนวนมากไว้ก่อน แล้วจึงนำมาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องที่สุด

2. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบให้คำแนะนำ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อความถูกต้อง สมบูรณ์ในแบบสอบถามให้มีข้อความที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ เพื่อขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังมีรายนามดังนี้

3.1 ดร.วรุฒิ อินทนนท์ คณบดีคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

3.2 ดร.อภิภินิษฐา นาเลาะห์ รองคณบดีคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

3.3 นางชฎาพร ร่มธรรมกุล พัฒนาการอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

3.4 นางกานดา เกตุพันธ์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

3.5 นางกรรณิกา ไชยสังข์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

4. การหาค่าความเที่ยงตรง นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา จำนวน 5 ท่าน มาประเมินและวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of Item Objective Congruence) แล้วเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .05 ขึ้นไป โดยให้เกณฑ์ในการพิจารณาข้อคำถาม

ให้ +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้ 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้ -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

5. เลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยได้ค่า IOC ได้เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

6. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามดำเนินการ ดังนี้

6.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชาชนในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 30 คน ที่เป็นประชากรแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

6.2 นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนน รายข้อ กับคะแนนรวม (Item – Total Correlation) โดยได้ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.65–0.85

6.3 นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ด้วยวิธีของ Cronbach โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

6.3.1 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการวางแผน ได้ค่าความเชื่อมั่น .829

6.3.2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้ค่าความเชื่อมั่น .765

6.3.3 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ได้ค่าความเชื่อมั่น .921

6.3.4 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ได้ค่าความเชื่อมั่น .829

6.3.5 แบบสอบถามภาพการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้ค่าความเชื่อมั่น .919

6.3.6 แบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น .909

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ขอบหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยกับนายอำเภอเมืองบึงกาฬในเขตพื้นที่อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 398 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง
2. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนตามกำหนด หรือไม่ได้ครบตามจำนวน และเวลากำหนด ผู้วิจัยได้เดินทางไปติดต่อเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองอีกครั้งเพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามกำหนด
3. หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ ความสามารถ และผู้ที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน จำนวน 8 ท่าน เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เท่านั้นไปวิเคราะห์
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยการลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) นำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมการบรรยาย โดยจำแนกตามตัวแปรอิสระที่จะศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยเอาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และพิจารณาการแบ่งระดับโดยใช้หลักเกณฑ์ตามแนวความคิดของ Best (1981, p. 174) โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 121)

4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม จัดทำรายงาน เพื่อเสนอพร้อมสัมภาษณ์ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ ความสามารถ และผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับ

คะแนนรวม (Item – total Correlation) ใช้ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

2.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's - Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของความถี่เห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติ t-test และ F-test เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

4. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์เสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

4.1 นางสมัย แสงนคร นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน

4.2 นางสาวนภสร มากสมุค นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน

4.3 นางหนูพิศ ลีโดน นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน

4.4 นางสาวศิริกาญจน์ คำเลิศ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน

4.5 นายมนเทียณ อุณหล้ำ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ตำบลนาสวรรค์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน

4.6 นายชยพล โพธิ์สว่าง กำนันตำบลโคสี อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน

4.7 นายปรีดาศักดิ์ ภาวงศ์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 10 ตำบลโนนสว่าง อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน

4.8 นายคำหาร เห่งน้อย ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน